

मुंबई विद्यापीठ

संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ
एम.जे.फुले भवन विद्यानगरी,
कलीना सांताक्रुझ (प.)
मुंबई - ४०००९८

जा.क्र.:संपवमूम/२०२०-२१/१

दिनांक : १८ मे, २०२०

परिपत्रक

उन्हाळी परीक्षा २०२० संदर्भात ---

प्रस्तावना :-

कोरोना विषाणूचा (कोव्हीड-१९) प्रादुर्भाव जगात मोठ्या प्रमाणात सुरु आहे. या साथीच्या रोगाचा प्रसार आणि त्याचा दैनंदिन जीवनावर होणारा प्रभाव व त्याची व्याप्ती राज्याच्या वेगवेगळ्या भागात भिन्न स्वरूपात दिसून येत आहे. या साथीच्या रोगाचा प्रभाव दीर्घकालीन असू शकतो. या पार्श्वभूमीवर विद्यापीठ / महाविद्यालयांमध्ये परीक्षांचे नियोजन आणि शैक्षणिक वेळापत्रकाच्या अंमलबजावणीत उडचणी उद्भवत असल्यामुळे महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने मुंबई विद्यापीठाचे कुलगुरु प्रो.सुहास पेडणेकर यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठित केली होती. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने परीक्षा व शैक्षणिक वेळापत्रकांबाबत दि.२९ एप्रिल, २०२० रोजी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या. मार्गदर्शक तत्वाच्या आणि उच्च शिक्षणातील भागधारकांच्या सूचनांचा उपयोग करून समितीने दिनांक ०६ मे, २०२० रोजी महाराष्ट्र सरकारला अहवाल सादर केला. सदर अहवालामधील शिफारसी स्वीकृत केल्या आहेत. या शिफारशीनुसार विद्यापीठांनी दि.०१ जुलै ते ३१ जुलै, २०२० दरम्यान अंतिम वर्षाच्या अंतिम सत्राच्या परीक्षांचे आयोजन करावयाचे आहे.

कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर साधारणतः दि.१४ मार्च, २०२० पासून महाविद्यालये बंद झाली आहेत. त्यामुळे विद्यार्थी वर्ग हवालदील झाला आहे. सगळीकडे अनिश्चितता आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या मनात परीक्षेसंबंधी अनेक शंका निर्माण झाल्या आहेत. या पार्श्वभूमीवर शैक्षणिक क्षेत्राचे पावित्र्य आणि परीक्षा पध्दतीची निष्ठा राखून परीक्षा घेण्याचे मोठे आव्हान विद्यापीठासमोर आहे. मुंबई विद्यापीठाचे कार्यक्षेत्र महानगरी, नागरी, अर्धनागरी, ग्रामीण आदिवासी, डोंगराळ भागात विस्तारलेले आहे. महाविद्यालयांमध्ये साधनसामुग्री व मनुष्यबळ पाहता सुरक्षित अंतर व महाविद्यालयाच्या परिसरात गर्दी न होता परीक्षा घेण्यासाठी विद्यापीठाने उपाय योजले आहेत.

परिपत्रक :-

विद्यापीठ अनुदान आयोगाची मार्गदर्शिका व शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य पुणे-१ यांचे पत्र क्र.युएनआय/२०२०/बैठक/विशि-१/४१३१ A, दिनांक ०८ मे, २०२० नुसार विद्यापीठाच्या विविध शैक्षणिक विभागांचे संचालक / प्रमुख, संलग्नीत / संचलीत महाविद्यालयांचे प्राचार्य, मान्यता प्राप्त संस्थांचे संचालक / प्रमुख, दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेचे संचालक, विद्यापीठाच्या रत्नागिरी व ठाणे उपपरिसरांचे समन्वयक व सहायक कुलसचिव यांना या परिपत्रकाद्वारे उन्हाळी परीक्षा २०२० बाबत प्राचार्य, शिक्षक व विद्यार्थी यांच्या मनात संभ्रम राहू नये व त्यांना माहिती अवगत व्हावी, या हेतूने खालील बाबी माहिती करीता कळविण्यात येत आहेत.

- १) अंतिम सत्राच्या / वर्षाच्या विद्यार्थ्यांच्या शासनाच्या निर्देशान्वये परीक्षा ह्या जुलै,२०२० मध्ये घेण्यात येतील. जसे
- सत्र पध्दतीतील दोन वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास ४ थ्या सत्राची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - सत्र पध्दतीतील तीन वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास ६ व्या सत्राची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - सत्र पध्दतीतील चार वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास ८ व्या सत्राची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - सत्र पध्दतीतील पाच वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास १० व्या सत्राची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - वार्षिक पध्दतीतील एक वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास पहिल्या वर्षाची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - वार्षिक पध्दतीतील दोन वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास दुस-या वर्षाची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - वार्षिक पध्दतीतील तीन वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास तिस-या वर्षाची परीक्षा घेण्यात येईल.
 - वार्षिक पध्दतीतील चौथ्या वर्षांचा अभ्यासक्रम असल्यास चौथ्या वर्षाची परीक्षा घेण्यात येईल.
- २) अंतिम सत्राच्या / वर्षाच्या परीक्षेस प्रविष्ट असलेले विद्यार्थी प्रथम, द्वितीय, तृतीय इत्यादी सत्र /वर्षाच्या परीक्षेत काही विषयात अनुत्तीर्ण (ATKT)असल्यास त्या विषयांच्या परीक्षा सुध्दा जुलै,२०२० मध्ये घेण्यात येतील.
- उदा. तृतीय वर्ष वाणिज्य सत्र-६ या परीक्षेस असलेल्या विद्यार्थ्यांची सत्र-६ ची परीक्षा जुलै,२०२० मध्ये घेण्यात येणार आहे. त्याचबरोबर सदर विद्यार्थ्यांचे सत्र १ ते ५ या परीक्षेतील अनुत्तीर्ण विषयांची सुध्दा परीक्षा जुलै,२०२० मध्येच घेण्यात येईल.
- ३) विद्यार्थी अंतिम सत्राची / वर्षाच्या परीक्षेत उत्तीर्ण असेल परंतु प्रथम, द्वितीय व तृतीय इत्यादी परीक्षेत काही विषयात अनुत्तीर्ण असल्यास (ATKT) त्यांची अनुत्तीर्ण विषयांची परीक्षा जुलै,२०२० मध्ये घेण्यात येईल.
- ४) जुलै,२०२० मध्ये घेण्यात येणा-या अंतिम सत्राच्या / वर्षाच्या परीक्षा ह्या दि.१३, मार्च,२०२० पर्यंत शिकविण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमानुसार घेण्यात येतील.
- ५) परीक्षेसंबंधीच्या अधिकच्या माहितीसाठी सोबत जोडलेले प्रपत्र-१ चे अवलोकन करावे.
- ६) विद्यार्थ्यांच्या किमान उपस्थिती बाबतची टक्केवारी लक्षात घेता, टाळेबंदीचा कालावधी हा त्या विद्यार्थी / संशोधन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा उपस्थित कालावधी म्हणून ग्राह्य धरण्यात यावा.
- ७) अंतिम वर्षाचे विद्यार्थी सोडून इतर विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन ग्रेडींग पध्दतीनुसार (५०% अंतर्गत व ५०% मागील सत्रातील गुण) करून निकाल जाहीर करण्यात येईल व त्यांना पुढील वर्गात प्रवेश देण्यात येईल व त्यांच्या अनुत्तीर्ण विषयांची परीक्षा ही महाविद्यालय / विद्यापीठ परिसंस्था/ विद्यापीठ शैक्षणिक विभाग सुरु झाल्यानंतर १२० दिवसाच्या आत घेण्यात येईल.
- ८) ज्या विद्यार्थ्यांना एटीकेटीच्या नियमांमुळे शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० मध्ये प्रवेश मिळाला नव्हता अशा विद्यार्थ्यांना सुध्दा पुढील वर्गात प्रवेश देण्यात येईल व त्यांच्या अनुत्तीर्ण विषयांची परीक्षा ही महाविद्यालय / विद्यापीठ परिसंस्था/ विद्यापीठ शैक्षणिक विभाग सुरु झाल्यानंतर १२० दिवसाच्या आत घेण्यात येईल.

- ९) सन २०१९-२०२० मध्ये अंतिम वर्ष सोडून प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या सम सत्रांच्या (सत्र-२,४,६,८) ह्या परीक्षांच्या निकालाची कार्यवाही शासनाच्या आदेशान्वये ५०% चालू सत्रातील अंतर्गत गुण व ५०% मागील सत्रातील गुण ग्राह्य धरून करण्यात येईल.
उदा. प्रथम वर्ष वाणिज्य या वर्गाच्या सत्र-२ च्या परीक्षेचा निकाल हा सत्र-२ चे अंतर्गत गुणानुसार ५०% व सत्र-१ च्या गुणातील ५०% गुण ग्राह्य धरून तयार करण्यात येईल.
- १०) वार्षिक पध्दतीच्या अभ्यासक्रमांमध्ये अंतर्गत गुणांची पध्दत असल्यास अंतिम वर्ष वगळून इतर परीक्षांचा निकाल हा अंतर्गत परीक्षेचे गुण हे १००% ग्राह्य धरून जाहीर करण्यात यावा.
- ११) ज्या अभ्यासक्रमांना अंतर्गत गुणांची पध्दती नसेल अशा अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांना मागील सत्रातील मिळालेल्या गुणांच्या आधारे निकाल जाहीर करण्यात येईल.
उदा.द्वितीय सत्र बी.ए. या अभ्यासक्रमाला अंतर्गत परीक्षा पध्दती नसल्यामुळे अशा विद्यार्थ्यांना प्रथम सत्र बी.ए या वर्गात मिळालेल्या गुणांच्या आधारे द्वितीय सत्र बी.ए. या परीक्षेस गुणदान करण्यात येईल.
- १२) अंतिम वर्ष सोडून सन २०१९-२०२० मध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या सम सत्र (२,४,६) / वर्ष २,३ व ४ इत्यादी निकालाची कार्यवाही ५०% अंतर्गत व ५०% मागील सत्रातील याबाबत अवलंबविण्याच्या कार्यपध्दती बाबत **विद्यापीठाकडून स्वतंत्रपणे जाहीर करण्यात येईल.**
- १३) ५०% अंतर्गत गुण व ५०% मागील सत्रातील गुण या आधारे निकाल जाहीर झाल्यानंतर मिळालेल्या ग्रेडबाबत विद्यार्थी समाधानी नसेल तर सदर विद्यार्थी पुढील सत्रात परीक्षेस प्रविष्ट होवून ग्रेड मध्ये सुधारणा करू शकतो.
- १४) अंतिम सत्रातील / वर्षातील विद्यार्थ्यांच्या अंतिम सत्रातील परीक्षा किंवा मागील सत्रातील अनुत्तीर्ण विषयांची परीक्षांच्या पध्दती, कालावधी, इत्यादी बाबत माहिती **विद्यापीठाकडून स्वतंत्रपणे जाहीर करण्यात येईल.**
- १५) अंतिम सत्रातील / वर्षातील विद्यार्थ्यांच्या अंतिम सत्रातील परीक्षा किंवा मागील सत्रातील अनुत्तीर्ण विषयांच्या परीक्षेचे वेळापत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या निर्देशान्वये दि.२०जून,२०२० नंतर जाहीर करण्यात येईल.
- १६) वरील सर्व बाबी ह्या सत्र पध्दती, वार्षिक पध्दती, पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० साठीच लागू राहतील.
- १७) ज्या अभ्यासक्रमांच्या परीक्षांचे परीक्षा अर्ज भरण्याची अंतिम तारीख ही दि.३१ मार्च,२०२० होती. अशा परीक्षांचे परीक्षा अर्ज भरण्यासाठी **विद्यापीठ सुधारीत तारखा नमूद करून परीपत्रक जाहीर करेल.**
- १८) दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी, संचालक, दूर व मुक्त अध्ययन संस्था हे त्यांच्या परीक्षेबाबत स्वतंत्र परिपत्रक जाहीर करतील.
- १९) पीएच.डी आणि एम.फील च्या विद्यार्थ्यांना त्यांचे प्रबंध, प्रबंधिका सादर करण्याची अंतिम तारीख किंवा कमाल मर्यादा विद्यापीठाच्या प्रचलित नियम / अधिनियमानुसार संपुष्टात आली असेल किंवा कोव्हीड-१९ मुळे टाळेबंदीच्या कालावधीत संपुष्टात येत असेल अशा विद्यार्थ्यांना त्यांचे प्रबंध /प्रबंधिका व त्याबरोबरच्या इतर बाबी सादर करण्यासाठी सहा महिन्यांची मुदत वाढ देण्यात येत आहे.

- २०) पीएच.डी व एम.फील चे व्हायवा-व्होसे Online पध्दतीने घेण्यासाठी विद्यापीठाकडून कार्यवाही सुरु आहे, याबाबतची कार्यप्रणाली विद्यापीठाकडून जाहीर करण्यात येईल.
- २१) स्वायत्त महाविद्यालय / विभाग यांना सुध्दा परीक्षेत एकरूपता येण्यासाठी वरील कार्यपध्दती अवलंबविता येईल.

उपरोक्त माहिती सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

स्थळ : मुंबई
दिनांक : १८/०५/२०२०

(डॉ.विनोद पाटील)
संचालक
परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

प्रति,

विद्यापीठाच्या विविध शैक्षणिक विभागांचे संचालक / प्रमुख, संलग्नीत / संचलीत महाविद्यालयांचे प्राचार्य, मान्यता प्राप्त संस्थांचे संचालक / प्रमुख, दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेचे संचालक, विद्यापीठाच्या रत्नागिरी व ठाणे उपपरिसरांचे समन्वयक व सहायक कुलसचिव

अ) प्रत माहितीस्तव व योग्य कार्यवाहीसाठी अग्रेषित :-

१. संचालक, केंद्रीय संगणक सुविधा विभाग, परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
२. सर्व उपकुलसचिव, परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
३. उपकुलसचिव, नाव नोंदणी विभाग, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर भवन, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
४. उपकुलसचिव/मुख्यलेखपाल, वित्त व लेखा विभाग, परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
५. उपकुलसचिव, थेसीस विभाग, कलीना कॅम्पस, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
६. सर्व वरिष्ठ यंत्रणा नियोजक, केंद्रीय संगणक सुविधा विभाग, परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
७. सर्व सहा.कुलसचिव, परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
८. सर्व यंत्रणा परिचालन अधिकारी, केंद्रीय संगणक सुविधा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
९. समन्वयक एमकेसीएल, परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८

ब) प्रत माहितीसाठी अग्रेषित :-

१. उपकुलसचिव, (जनसंपर्क) परीक्षा विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८
२. उपकुलसचिव, कुलगुरु कार्यालय, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-३२
३. मा.कुलगुरु/प्र.कुलगुरु/कुलसचिव/वित्त व लेखा अधिकारी यांचे स्वीय सहायक, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-३२
४. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे स्वीय सहायक, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई-९८

-X-X-X-X-X-X-

प्रपत्र-१

अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यासक्रमाचा कालावधी (वर्ष)	अभ्यासक्रमाचे एकूण सत्र	अंतिम वर्षाचे सत्र	परीक्षा घेण्यात येईल असे अंतिम वर्षाचे सत्र	परीक्षा न घेता 50% अंतर्गत गुणांच्या आधारे व 50% मागील परीक्षेच्या गुणवत्ते नुसार निकाल जाहीर होणारे सत्र	अंतिम सत्रातील विद्यार्थ्यांचे अंतिम सत्राबरोबर मागील सत्रातील अनुत्तीर्ण विषयांच्या होणाऱ्या परीक्षांचे सत्र
पदवी परीक्षा (१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
बी.ए.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.ए. (सेल्फ फायनन्स)	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.कॉम.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.कॉम. (सेल्फ फायनन्स)	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.एम.एस.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.एस्सी.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.एस्सी. (सेल्फ फायनन्स)	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.व्होक	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.एम.एस/एम.बी.ए. पाच वर्षीय अभ्यासक्रम	५	१०	९ व १०	१०	२,४,६ व ८	७,८ व ९
बी.ई.	४	८	७ व ८	८	२,४ व ६	५, ६ व ७
बी.फार्म.	४	८	७ व ८	८	२,४ व ६	५, ६ व ७
बी.आर्क	५	१०	९ व १०	१०	२,४,६ व ८	९
एल.एल.बी.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	३,४ व ५
बी.एल.एस. पाच वर्षीय अभ्यासक्रम	५	१०	९ व १०	१०	२,४,६ व ८	७,८ व ९
बी.बी.ए./एलएल.बी. - पाच वर्षीय अभ्यासक्रम	५	१०	९ व १०	१०	२,४,६ व ८	७,८ व ९
बी.एड.B.Ed	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३
बी.पीएड.	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३
बी.बी.एम.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.एस.डब्ल्यु.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.लिब.सायन्स	३	६	५ व ६	६	२ व ४	१,२,३,४ व ५
बी.एफ.ए.	४	-	४ वर्ष	४ वर्ष	२ वर्ष व ३ वर्ष	लागू नाही.

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
एम. ए./एम. कॉम./एम. एस्सी./एम. ई/एम. फार्म/ एम. आर्क. एम. व्होक	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३ (नियमानुसार लागू असलेले)
एम. सी. ए.	३	६	५ व ६	६	२ व ४	३,४ व ५
एम. एफ. ए.	२	२ वर्ष	वर्ष २	वर्ष २	१ वर्ष	लागू नाही.
एम. एम. एस.	२	४	३ व ४	४	२	३
एम. एड.	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३
एम. पी. एड.	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३
एलएल. एम.	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३
एम. एस. डब्ल्यु.	२	४	३ व ४	४	२	१,२ व ३
अर्धवेळ तीन वर्षीय पदव्युत्तर व्यवस्थापनशास्त्र अभ्यासक्रम (PART TIME THREE YEAR MASTER PROGRAMS IN MANAGEMENT)	३	३ वर्ष	-	वर्ष ३	२ वर्ष	लागू नाही.
एक वर्ष कालावधी असलेला पदविका अभ्यासक्रम (महाविद्यालय/ विद्यापीठ विभाग)	१	१ वर्ष	वर्ष १	वर्ष १	-----	

सूचना : वर नमूद केलेल्या अभ्यासक्रमा व्यतिरिक्त काही अभ्यासक्रम असतील त्यासाठी सारख्या कालावधीचा अभ्यासक्रमाचा संदर्भ घ्यावा